

వలపు

జియంటి
పెండ్ల రమణి

వాడే నాగభూషణం. అతనుండేది శివాలయం వీధిలో చెరువు గట్టు మీద వరుసగా ఉన్న వాలుగిళ్ళలో దూరంగా ఉన్న చివరింటిలో. ఆ ఇంటి వెనుక ఒక చిన్న మామిడితోట, విశాలమైన పెరడు, తోటమందు పెరటిలో ఒక గిలకబావి, ఆ బావి చుట్టు పెళ్ళి కెడిగిన అమ్మాయిల్లా ఆరటి చెట్లు — ఆ పెరటిలోనే అందమైన పూల మొక్కలు—పాత వెంకుటి ల్లయితేనేం గాక నివాస యోగ్యమై నాలుగు గదులతో మడికి, మైలకి వేరు వేరుగా ఏర్పాట్లలో వాకిలి ముందు రెండు పోక చెట్లతో చూడ ముచ్చటగా ఉంటుంది. విశాలమైన పెరటిలో, తోటలో ఉండే ఆ ఇంటిలో పూరికి దూరంగా, పాతానికి దగ్గరగా చెరువు గట్టున ఉన్న ఆ ఇంటిలో ఏవి ఉండకూడదు? ఏవైనా ఉండవచ్చు. ఏవి ఉన్నా లేకపోయినా పెరటిలో నాగు పాములు, తామపాములు తిరుగుతున్నాయంటారు. కోనేరులో వడి ఆత్మహత్య చేసుకున్న కోనారి ఆ ఇంటి ప్రాంతంలో పెద్ద దయ్యమై తిరుగుతూ ఉంటాడని కొందరంటారు. అది కిట్టనివాళ్ళనే మాట అని గవరమ్మ అంటుంది. ఆమె ఇంటి యజమాను

—చువు—

“**వి త్తన ము లు** మొలకెత్తుట కేమి కావలయును గాని నీరు, సారవంతమైన నేల కావలయును. విత్తనములు మొలకెత్తుట కేమి కావలయును? ...”

ఎలిమెంటరీ స్కూలులో ఒక విద్యార్థి మిగత విద్యార్థులచేత ప్రశ్నకు సమాధానం తిరిగి తిరిగి చెప్పమన్నాడు.

చదువున్న నాగభూషణం క్షణకాలం ఆగి మరీ చురీ విన్నాడు. “అనుకూల పరిస్థితులలోనే విత్తనములు మొలకెత్తును...”

ఉపాధ్యాయుని గొంతు వినిపించింది. నడుస్తూనే ఆరుచుంటున్నాడు.

“అవును, అనుకూల పరిస్థితులలోనే విత్తనములు మొలకెత్తును. దేనికైనా అనుకూల పరిస్థితులు కారణము” అనుకుంటూ ఆగిపోయాడు క్షణకాలం. అగవలసిన చోటనే ఆగాడు—అగవలసిన క్షణంలోనే గడియారం చెప్పినట్టుగా ఆగాడు. చూడవలసిన చోటే చూశాడు. చూడవలసిన వ్యక్తినే చూశాడు. ఆమె అక్కడే కంచె ఆవతల నిలబడి ఉంది.

● ● ●

ఆ పూరు చిన్న పూరే. కాని చాలా పూళ్ళ కమ్మ గుర్తింపు ఉన్న పూరు. నలుచదరంగా ఉండే ఆ పూరి వైశాల్యం ఒక చదరపు ఫర్లాంగు ఉంటుందేమో! అందులోనే ఒక వంక ఎలిమెంటరీ స్కూలుంది. రెండో వంక హై స్కూలుంది. మూడో వేపు శివాలయం. దానికి దగ్గరగా సోస్పాసిను ఉన్నాయి. పిటి కెదురుగా కోనారి కోనేరుంది. ఎలిమెంటరీ స్కూలు ప్రక్కనే ఈ మధ్య— ఒక వినిపింది తొమ్మిది నెలల క్రితం ఒక గ్రామీణ బ్యాంకు ఏర్పడింది. అందులో క్లర్కుగా పనిచేయడానికొచ్చిన

రాలు. ఆమె ఇంటికి దూరంగా ప్రక్క పూరిలో కొడుకు దగ్గర ఉండటం చేత, ఇంత చక్కని ఇల్లు కూడా పాడుచరిన ట్టులుపోయింది. ఇదిగో— ఈ మధ్యనే నాగభూషణం రాకతో ఆ ఇంటికి కళ వచ్చింది. గవరమ్మే దగ్గరుండే ఇల్లు, పెరడు, బావి, బాగుచేయించింది. ఇప్పుడు విజంగా ఆ ఇల్లు చూడ ముచ్చటగా ఉంటుంది. అందుచేత కోనేటికి నీటి కొచ్చేవారు, న్నినాం కొచ్చేవారు ఒకసారన్నా ఇంటి వేపు చూడకపోరు. చూచిందారంతా ఆ ఇంటి అందాన్ని అస్సాదించుకుంటే చూస్తున్నారంటే సారపాటే. అందులో చాలా మంది నాగభూషణాన్ని చూడటం కోసమే చూస్తారనటం నటలు. ఎందుకంటే, అతని కింకా పెళ్ళి కాలేదు. చెప్పకోట్ల అందగాడే అతడు.

నాగభూషణానికిమాత్రం పెద్దలు, పిన్నిలు ఎందరో తన మీద ఆసలు పెట్టుకున్నారన్న విషయం మాత్రం తెలియదు. స్వతహాగా అతడు దిడియమ్మ దు నెమ్మదమ్మడు. అనాయకుడు. కాని తెలివైనవాడు.

ఈ తెలివితలులు యూనివర్సిటీ పరీక్షలు పాసవటానికి వచ్చి వచ్చే అని మాత్రం తెలుసుకోవాలి. లోకాన్ని చదివే తెలివితలులే ఉంటే ఈ కథ రాదు.

ఆరు నెలలై ఉంటున్నాడు నాగభూషణం ఆ ఇంట్లో. ఉదయాన్నే గరికన్న ఇల్లు చిమ్మి, మంచి నీళ్ళు పెట్టి, పైస్కాలు వీధిలో ఉన్న హోటలు నుండి టిఫిన్, కాఫీ తెచ్చి పెట్టిన తరువాత ప్రక్క మీద నుండి లేచి బ్రష్ చేసుకుంటూ తోటంతా కలయ తిరుగుతాడు. అది అతనికి ఆనందంగా ఉంటుంది. బావి దగ్గర ముఖం కడుక్కుని, కాఫీ టిఫిన్ తీసుకుని ఒక రోజు అలస్యంగా వచ్చే తెలుగు పేజరును చూస్తూ కాలం గడిపి, ఎనిమిదిన్నరకల్లా స్నానం చేసి, రెండోసారి కాఫీ ప్లాస్టులోంచి పంచు కుని, తొమ్మిదిన్నర కల్లా నయాక్ అఫీసుకు బయలుదేరతాడు. కోనేటిలో స్నేహాలు చేసే ఆడ వారో, బట్టలు తుక్కునే వారో అతని వేపు నూటి గానో, వోరగానో చూస్తూంటే గబగబా అడుగు లేసుకుంటూ తల వంచుకునో, ప్రక్కకు తిప్పు కునో గండం గడిచిందిరా అన్నట్టు దాటిపోతాడు గతులు తప్పే నడకతో. అందుచేత ఏ నుందరాగి, ఏ వనజాక్షి, ఏ వద్దనేత్ర, ఏ లతాంగి తన్ను చూస్తున్నదో అతనికి తెలియదు.

"ఈతని పేరు నాగభూషణమా? బాగా కుదిరిందే ... కాకపోతే మనమీదని దహించిన నాగభూషణ మైతేనే చికాకు. కానీ చూడం ..." అనుకున్నది. అఫీసుకు పోయే నాగభూషణాన్ని కోనేటిలో కాళ్ళు ఉంచుకొని, మెట్టుపై కూర్చుండి, ముఖానికి వసుపు రాసుకుంటూ. అటు తరువాత ఆ అమ్మాయి ఆ వేళలో అక్కడ కనిపించటం మానేసింది.

ఉదయం ఏడుపావు. నాగభూషణం కిటికీ దగ్గర నిలబడి గడ్డానికి సబ్బు రాసుకుంటున్న వేళ పెరటిలోని బావి గిలక కీర్తి కీర్తిమని చప్పుడయింది. నాగభూషణం ఉలిక్కి పడ్డాడు. 'ఇన్నినాళ్ళుగా లేనిది ఈరో జేమిటి ఎంత? ఈ పెరటి బావిలోంచి నీళ్ళు తోడుకోగల సాహసం ఎవరి కుంది?' అని అనుకుంటూ కిటికీ మూల లోంచి పెరటిలోకి చూశాడు. అలా చూస్తే బావి స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. ఈ సారి అతనికి బావి కనిపించటమేకాదు, ఒక వద్దెనిమిది, ఇరవై ఏళ్ళ వయసున్న అమ్మాయి నీళ్ళు తోడుకుంటోంది. అతనికి ఆమె ముఖం, నడుము భాగం వరకు ఆమె శరీరంపై భాగం కనిపించసాగాయి. ఆమె నీళ్ళు తాగేటప్పుడు ఆమె ముఖం మరి స్పష్టంగా కనిపించ సాగిందతనికి. ఒక్క క్షణం ఆగి చూశాడు. ఆమె అండంగానే కనిపించింది.

'ఎవరిమే? ఈ పెరటిలోకి ఎందుకు రావాలి?' ప్రశ్న వేసుకున్నాడు.

'ఎవరైతేనే? ఒక బిందెడు నీళ్ళు తోడు కుంటే నాకేం సవ్వం! అయినా ఆ అమ్మాయి గవరమ్మకు తెలిసిన పిల్లో ఏమో!' అని వెంటనే సమాధాన పడ్డాడు.

ఆమె నడుముకు బిందె నెత్తుకుని వచ్చిన వెనుక దారిన వెళ్ళిపోయింది. తల ఎత్తి చూడలేదు. ప్రక్క లైన్ తిరిగి చూడలేదు.

'ఎవరిమే' అనుకుంటూ ఆలోచనలో పడ్డాడు. అతడు ఆలోచనలోంచి తేరుకోక ముందే మళ్ళా బావి గిలక కీర్తిమంది. అప్పుడు సమయం పావు తక్కువ ఎనిమిది. నాగభూషణం కిటికీలోంచి మళ్ళా చూశాడు. ఈ సారి రెండు బిందెలలోకి నీళ్ళు తోడుకుంటోంది, అదే వైఖరి. తల ఎత్తడు. ప్రక్కకు చూడడు. ఒక బిందెను నడుము కెత్తుకుని, చిన్న కూజా బిందెను కుడిచేత పట్టుకుని వచ్చిన దారినే వెనుక వేపు నుండి వెళ్ళిపోయింది.

స్నానానికి తయారవుతూ టవల్ ను భుజం మీద వేసుకుంటూండగా ఒక బిందెతో వచ్చింది దామె. అప్పుడు టైము ఎనిమిదిపావు. ముందుకువెళ్ళే అతను వెనుక గదిలోనే ఆగిపోయాడు. ఆమె రెండు చీరలు ఉతుక్కుని, బిందెలో నీళ్ళు నింపుకుని, చీరలు భుజాన వేసుకుని, నడుముకు బిందె నెత్తుకుని తన బాల్బోని పట్టుకుని ముందుకు వెళ్ళుతూ ఒకసారి వెనక్కి తిరిగి చూసి వెళ్ళిపోయింది.

నామీద ఉద్వేగము బిచ్చించండి!
మునుషింపాలే రాళ్ళు
పెరుకుంటే చూస్తా!

అప్పటి కర్మమైంది నాగభూషణానికి ఆమె మరి తిరిగి రాదని.

ప్రతి రోజూ అతడు స్నానానికి వెళ్ళవలసిన టైము ఎనిమిదిన్నర. ఆ రోజు ఎనిమిది నలభై అయింది. తన కార్యక్రమం బలవంతంగా మార్చబడి నందుకు అతనికి కోపం వచ్చింది కూడా. ఆ రోజు స్నానం కూడా అలస్యమైంది. అందుకు అతనికి మరి చిరాకు వేసింది.

మర్నాడూ అంతే జరిగింది.

ఏడుపావు—పావు తక్కువ ఎనిమిది—ఎనిమిదిం పావు—ఎనిమిది నలభైకే నాగభూషణానికి బావి దక్కింది.

ఆ రోజు లంచ్ టైములో కేరియర్ తెచ్చిన గరికన్నతో అన్నాడు: "నిన్నటి మండి మన బావి లోంచి ఎవరో అమ్మాయి నీళ్ళు తోడుకోపోతోం దోయ్!"

'ఎవరేటి, బాబూ!' అన్నాడు విస్మయంతో గరికన్న.

"నాకు తెలుసేమిటి? నీళ్ళు తోడుకుంటే నాకేం అభ్యంతరం లేదు. కానీ పావు తక్కువ తొమ్మిది వరకు బావి వదండు. నా వసులన్నీ ఆగిపోతున్నాయి."

"అలాగని నెప్పేండి, బాబూ! తప్పేటి? నా నామీకాడ కొచ్చియాలి కానీ, నేపోతే నానే నెప్పే ద్దును. ఏటా ఇకరాల! పెద్దమడుసుతో యవ్వా రమా? మరేటవ్వా? మీకేం బయం నేదు. నెప్పేండి—రావద్దనే నెప్పేండి" అని గరికన్న సలహా ఇచ్చాడు.

నాగభూషణం మాత్రం అలా చెప్పలేకపోయాడు. అలా మరో వారం రోజులు సాగింది. నాగభూషణం కూడా తన వేళలను పర్చుకున్నాడు. ప్రతి రోజూ బావి దగ్గర ఆమె గాఢం చప్పుడు అతనికి ఆనంద దాయకంగా ఉంది. ఒక రకంగా కిటికీలోంచి ఆమెను చూడటానికే అలవాటుపడ్డాడు. ఆమె రాకకై నిరీ క్షించటం దిన చర్యలో ఒక భాగమయింది. తల వంచుకుని పోయే ఆమె నుడుటిపై పడే ముంగురులు కుడి మోచేతిలో నెర్చుకునేటప్పుడో, బిందెను నడుము కెత్తుకునేటప్పుడో తల ఎత్తి చూడ సాగింది నాలుగైదు రోజుల నుండి. ఒకటి రెండు సార్లు తన వేపు చూడటం కూడా నాగభూషణానికి గుర్తు.

అకస్మాత్తుగా ఆమె బావి దగ్గర నిలిచే వ్యవధి మరి కొంత పొడిగించబడింది. ఆ పొడిగింపులో జరిగేదే ఆమె స్నాన కార్యక్రమం. ఈ కార్యక్రమం ఒకంత అసక్తిదాయకంగాను, మరొకంత ఇబ్బంది కరంగాను తయారైంది నాగభూషణానికి. ఆమెను రాసియకుండా ఉండాలని ఎంత మనసులో ఉందో, ఆమె రాకపోతే ఎలాగ అన్నది అంతగానూ ఉన్నది అతనిలో.

ఆ రోజు రీజనల్ మేనేజర్ ప్రోగ్రామ్.

ప్రతి రోజుకన్నా కొద్దిగా ముందుగా వెళ్ళి వర్కు చూచుకోవలసి ఉంది. అంత క్రితం రాత్రి చాలా సేవటి వరకు బ్యాంకోలోనే ఉండవలసి రావటంచేత ఉదయం ఎనిమిదికి గాని అతనికి మెలకువ రాలేదు.

అతను ఆదరా బాదరా ముఖం కడిగి స్నానానికి తయారయ్యేసరికి ఆమె ప్రత్యక్షం. నాగభూషణం ఒళ్ళు మండిపోయింది. అప్పటికే ఆమె బట్టలు స్నానానికి వీలుగా అమర్చుకుంటోంది. కోపంతో దబదబా ఉన్న నీళ్ళనే వెనుక గదిలో నాలుగు చెంబులు దిమ్మరించుకుని అఫీసుకు తయారై పరుగెత్తాడు. ఆర్. ఎస్. రాక కాస్త అలస్య మయింది గానీ లేక పోతే మాట పడేవాడే.

మర్నాడు ఆమె స్నానం చేసి నీళ్ళు తీసుకువెళ్ళే వేళ సాహసించి ఆమె ఎదుట వడి, "మీరు రావటం గాని, నీళ్ళు తీసుకెళ్ళటం గాని నాకు అభ్యంతరాలా కావు. కానీ మీరు గంటల తరబడి బావి దగ్గరే ఉంటే నా వసులు చెడుతున్నాయి. అఫీసులో మాట పడవలసి వస్తోంది" అని రిపోర్టులు వేసుకున్న నాలుగు మాటల్ని తప్పు లేకుండా అనేశాడు.

ఆమె కొద్దిసేపు మాటల్లేకుండా నిలబడి ఒకసారి కన్నెత్తి చూచి, తల దించుకుని, "క్షమించండి ... దూరమైన మాకు మంచి నీటి బావి ఇవ్వక్కంటే ... ఇంటిల్లిసాదికి నీళ్ళు కావాలి. అందుకే? కోనేరు

అయితే తన... ఏదో, బాబూ! ... పూరు మంచిది కాదు. నలుగురు నాలుగు రకాలు ... ఎలాను" అంటూ జాబుకున్నాడు సోయ్య.

'పూరు మంచిది కాదు. నలుగురు నాలుగు రకాలు' అని సోయ్య అవటంతో కంగారుపడ్డాడు అతను.

ఆ రోజు సాయంత్రం అకాశమంతటా దట్టంగా మబ్బులు కమ్ముకున్నాయి. గాలి దుమ్ము, చిరుచీకటి ఆమె రాదేమో అని దిగులుపడుతూ పెరటివేసి చూస్తూందిపోయాడు. కానీ ఆమె వచ్చింది.

అనందంగా బావివేపు పరుగెత్తాడు.

'వీపు రావేమో అనుకున్నాను' అన్నాడు ఆమె రెండు చేతులు పట్టి.

"నేనూ రాలేనేమో అనే అనుకున్నాను. కానీ ఇక రానని చెప్పడానికే వచ్చాను ... ఇక నేను రాలేను" అందామె తం దించుకుని.

ఆమె చేతులు గట్టిగా పట్టుకుని, "ఏం? ఎందు కని? ... ఎందుకు రాలేవు" అని అడిగాడు.

"ప్రతి రోజు సాయంత్రం అయ్యే అలస్యానికి సంజాయిషీలు చెప్పలేకపోతున్నాను. మా అమ్మ అసలే అనుమానం మనిషి. ... నాకు పెళ్ళిమాటలు

"ఈ పెళ్ళి జరక్కపోతే నే బ్రతకను."

"నేను మాత్రం ... అయినా అలా ఎందుకు జరుగుతుంది? మీ అమ్మ వచ్చిన వెంటనే వచ్చి కబుస్తిన్నా—వరేనా!"

తలూపింది.

వానలోనే నిళ్ళు పట్టుకుని వెళ్ళిపోతూంటే గేటు వరకు వెనక వెళ్ళాడు.

"మరి వర్షంతో తడవకండి. జలుబు చేస్తుంది. జ్వరం వస్తుంది. ఒళ్ళు, తల బాగా తుడుచుకోండి" అని మరి మరి హెచ్చరించి వెళ్ళి పోయింది.

మర్నాటి ఉదయం నిళ్ళకి రాలేదు.

దారిలో కంచె అవతం కనిపించనూలేదు.

ఆమె కేమయిందో అని కంగారు పడ్డాడు.

ఆ సాయంత్రం కూడా ఆమె రాలేదు.

మరి కంగారు పడ్డాడు.

కేరీయర్లో అన్నం అలాగే ఉండిపోయింది.

రాత్రి వది గంటలు అయింది. మరి ఉండలేక పోయాడు. కాళ్ళకి చెప్పు బొమ్మలు వీకటివేసి బయలు దేరాడు. పూరంతా ఏడ్రపోతూంది. ఆ ఏది

పోతుంది. ... అయినా. ... ఈ రాత్రి వేళ మీరు. ..

అయ్యో! ఇంకెవ్వరూ ఉంటా! ఎవరైనా చూస్తే..."

"చూస్తే. ... ఏం? మాడవి. ... రేపు పెళ్ళి చేసుకోబోదు వాళ్ళం. అమ్మ! అయినా నీ వేస్తే పోయావో అని కంగారుగా నే వస్తే వినవే మాట ఇదేనా!"

"అది కాదండీ. మేం దీడవాళ్ళం. .. మాటలు మమ్మల్ని పుంధంగా అంటారు. అదే నా బాధ. నాకు మాత్రం మిమ్మల్ని చూడాలని లేదా? రెండు నిళ్ళు వద్దా మనే అనుకున్నాను. కడం లేక పోయాను. అయ్యో! మిమ్మల్ని కష్ట పెట్టాను కాబోయి" అని ఆమె బాధ పడు తూంటే తలుపు దగ్గర అరికిదైంది.

"ఎవరో వచ్చారు. ఆ ప్రక్క విలదండీ" అంది. ఒక్క ఉడుమున సోయ్య లోపలికి వచ్చాడు.

"ఏం బాబూ! సావికావలు వదిలేసి పంపిందా ఇళ్ళలోకి తొరలడమని పెప్పిలా మీకు పడు వుంటే అర్థలేక... మరియారేనా ఇది? అవ అరికి వదా." అరిచేట్టుగా అన్నాడు.

"సోయ్యో! సోయ్యో!" అంటూ వారించ బోయింది. "ఎవ్వరూ ఇక్కడక్క. తెల్లలట్ట లేని కునే ఈ బాలుం సంగతి నా కెరిక. అవసరం తిరి నడక దులుపుకు సాయ్య రకాలు. నాలుగు వెంక కాట్టింది మాస్తవ్వా నీ యవ్వారం. వద. వీదిని లేసి యవ్వారం అందరికీ సెప్పి."

"సోయ్యో! అవసరంగా మాటలునకు. వీదిని పంపాయితి పెట్టే వదివీతి ఏమీ లేదు. మేము ప్రేమించుకున్నాం. పెళ్ళి చేసుకుంటాం. ఈ రోజంతా కుడించుపోతే ఉండంట్టులేక వచ్చాను. ఏళ్ళమ్మగారు రాగానే పెళ్ళి మాటలు..."

"ఏకరమేగా..." తలపాగా నవరించుకుంటూ అడిగాడు.

"ఏకరమే!"

"నా సంగతి కూడ ఎరికే కదా. నానో వచ్చి రవుడివి. గైరీ పువ్వుమి పండగలికి పులేం మే గొతి పోతు మెడ కుక్కున కొరికే మొనగన్ను. ఎరికా! పూరు మంచిది కాదు. నా నసలే మంచోన్నీ కాను" అని హెచ్చరించాడు.

"వీకు పని కల్పించనుకే, సోయ్యో!" అన్నాడు వాగబూషణం.

మరో వెంకే ఇద్దరి పెళ్ళయింది.

వాగబూషణం దీదింటి పిల్ల నెలా పెళ్ళి చేసు కున్నాడో ఎవరికీ అర్థం కాలేదు!

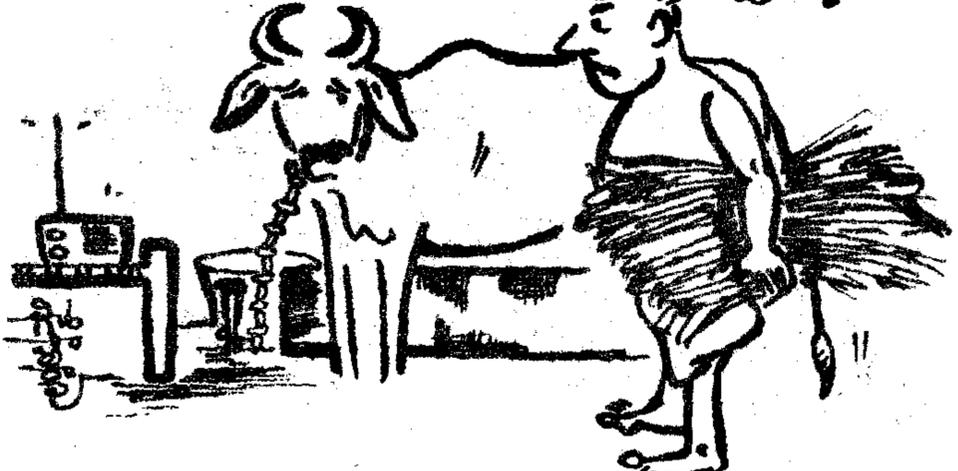
పెళ్ళయిన మర్నాడు ఆమె సోయ్యకి, "అన్నలా ప్రతి రోజు కాపాడేవాడివి. నీ బుణం ఎలా తీర్చు కోమా" అంటూ వంద రూపాయలిచ్చిన సంగతి వాగబూషణానికి తెలిదు.

ప్రతిరోజు దిందెంకు దిందెలు నిళ్ళను మోసుకు పోయే ఆమె వంటకి ఎక్కడ నుండో సీరెండుకు తెప్పిస్తుందో తెలిదు.

ఎండా కాలంలో కూడా ఎవరూ ఆ బావి నీరు వాడరన్న సంగతి అతనికి తెలిదు.

పెళ్ళయిన తరువాతే తెలిసిన దతనికి ఆమె పేరు సార్వతి అని. అవును! ఆమె సార్వతి. ★

దీనియేలా పాపాన్నికావరం పట్టుకుని నెలుతుంటే ఎండు గడ్డి త్రవ్వకొ?

కూడ అవుతున్నాయి... అది చెప్పడానికే వచ్చాను."

"నీ కిష్టమేనా?"

"నా ఇష్టంతో వనేముంది? అమావాస్యతరవాత పెళ్ళి చూపులు ... కుదిరితే వెంటనే పెళ్ళి. అమ్మ ఆ పనిమీదే వెళ్ళింది."

"నో! అలా జరగడానికి ఏలులేదు." ఆమె బుజం చుట్టూ చేతులువేసి దగ్గరకు తీసుకుంటూ అన్నాడు.

వాన చినుకులు మోదలయ్యాయి. చినుకులు పెద్దవయ్యాయి. వాన వాళ్ళమీదే కురుస్తోంది.

"లేకపోతే ఏం చేస్తారు?" ఏడుపు గొంతుతో అంది.

"మీ ఇంటికి వచ్చి మీ అమ్మగారికి చెప్తుతాను నిన్ను పెళ్ళి చేసుకోబోతున్నట్టు."

"ఇవన్నీ ఒట్టి మాటలే. మీ కా దైర్యమందా?"

"ఏం? మీ అమ్మ రాక్షసా! మింగేస్తుందా?" ఆమెకు మరి చేరువ అవుతూ అన్నాడు.

"అలా అయినా బాపుణ్ణు. పైసా కట్టం ఇచ్చుకో లేని దీదది. ఇప్పుడు చెప్పండి."

"ఏం! నేను డబ్బుకు పుస్తే కట్టే మనిషి ననుకున్నావా?"

మరి ఏడ్రపోతూంది. నెమ్మదిగా ఆ వీకటివేసి ఇంటివి గుర్తు పట్టాడు. కంచె దాటి పాత వెంకటింటి వేపు అడుగులేకాడు. ప్రక్క వూరింటిలో చుట్టూకొనన అగ్గిరవ్వ వెంగులం అతడు గమనించ లేడు.

తలుపులు దగ్గరకేసి ఉన్నాయి. తలుపులు లోపి లోపలి వెళ్ళాడు. వాన మీద బొంత పరుచుకుని ఏడ్రపోతూంది. ప్రక్కన నులక మంచం మీద ఎవరో—వారికై లాంతరు మాగన్ను పెట్టి ఏడ్ర కొరుగుతూంది.

తలుపు దగ్గర వచ్చుడు విని అరిక్కిపడి లేచి వాగబూషణాన్ని చూచి "మీలా! ... అయ్యో! ఇంత రాత్రి వేళ. ..." అంటూ ఒంటి మీద బట్టలు నవరించుకుంటూ కంగారుపడింది.

"నేనే—నిన్ను చూడమని వచ్చాను. నీవెందుకు రాలేదు? వీకేముంది?" అలా ఉన్నావేం! జ్వర మెచ్చిందా?" అంటూ కంగారుగా వీకడిని ప్రశ్నలు వేశాడు.

"మరియాల కషాయం తాగాను. ఈ